

Algemeen

Elke eerste zondag van de maand gaat deze Nieuwsbrief naar een groot aantal griffiers, adjunct-griffiers en andere medewerkers in en om raadsgriffies.

Doelstelling is om "iets juridisch" dat mij afgelopen maand het meest is opgevallen met de lezers te delen, en er waar mogelijk leermomenten uit te halen.

Dit alles om zoveel mogelijk gemeenteraden support te bieden bij het juridisch optimaliseren van hun besluitvormingsprocessen en andere werkzaamheden.

Thema voor deze Nieuwsbrief is: de extra raadsvergadering

Wettelijk kader

Artikel 17 lid 1 Gemeentewet bepaalt dat de raad vergadert zo vaak hij daartoe heeft besloten. Daarnaast bepaalt het tweede lid dat de raad vergadert als hetzij de burgemeester het nodig oordeelt hetzij tenminste 20% van het aantal leden waaruit de raad bestaat schriftelijk daarom verzoekt.

Daarbij moeten die raadsleden ook de redenen van hun verzoek kenbaar maken.

Dat hoeft de burgemeester niet. Voldoende is dat hij of zij een extra raadsvergadering nodig oordeelt.

Dat dit vreemd overkomt, moge duidelijk zijn.

Gedateerde bepaling

De verklaring hiervoor is gelegen in het feit dat het een gedateerde bepaling is. Het dateert uit het monistisch tijdperk. Beter ware geweest als hier niet "de burgemeester" maar "de voorzitter" wordt genoemd.

Bij afwezigheid van de burgemeester is het, vreemd genoeg, immers de locoburgemeester (inderdaad: een wethouder) die een extra raadsvergadering kan uitschrijven. En wel als hij of zij dat nodig oordeelt.

Terugroepen

Die "extra raadsvergadering" heeft als verschijnsel vele jaren een onzichtbaar leven geleid. Het bleek in de praktijk voldoende om binnen het door de raad vastgestelde vergaderschema de nodige vergaderingen en besluiten een plaats en datum te geven.

Afgelopen vakantieperiode is die "extra raadsvergadering" plotsklaps een bekend fenomeen geworden. In de krant viel te lezen dat een Zuid-Hollandse gemeenteraad van reces was teruggeroepen. Met alle onrust en onduidelijkheid vandien.

Zomerreces

Allereerst heeft een raad geen reces, maar hanteert zijn vergaderagenda. Het zomerreces is een ding van de Tweede Kamer.

De gemeenteraad heeft met de Tweede Kamer vrijwel uitsluitend gemeen dat de leden rechtstreeks zijn gekozen en dat zij volksvertegenwoordiger zijn.

Leden van de Tweede Kamer zijn voltijds met hun werk bezig, en daarin past een reces oftewel een vergadervrije periode.

Leden van een gemeenteraad verrichten hun werkzaamheden "erbij". Van het raadswerk kun je niet je dagelijkse boodschappen betalen, een lid van de Tweede Kamer kan dit probleemloos.

Een gemeenteraad is geen lokaal parlement.

Het terugroepen van reces van raadsleden is een enigszins tragische imitatie van wat in en om het Binnenhof tot de mores behoort. Dat moet een gemeenteraad niet willen imiteren, een burgemeester overigens ook niet.

Het geeft onnodige onrust, en er moeten vakanties worden afgebroken. De kosten hiervan zijn voor rekening van het raadslid. Artikel 99 Gemeentewet verzet zich ertegen dat de gemeente die kosten voor haar rekening neemt.

Vergaderquorum

Het mag allemaal mooi en interessant klinken “de raad terugroepen van reces”, in de praktijk kan het allemaal een nutteloze actie blijken te zijn.

Een raadsvergadering gaat immers pas echt door als de presentielijst is getekend door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden. Dat is bepaald in artikel 20 lid 1 Gemeentewet.

Niet de burgemeester, niet minstens 20% van het aantal raadsleden, doch de raadsleden bepalen zelf of er een extra raadsvergadering is.

Lessons learned

Leermoment van afgelopen vakantieperiode moge zijn, dat een extra raadsvergadering er in principe niet is als er twee maanden geen raadsvergaderingen zijn. En als die er toch moet komen, moet de reden daartoe uiterst duidelijk naar de raadsleden worden gecommuniceerd.

Opdat er geen wrevel of enige vorm van misverstand ontstaat.

Met vriendelijke groet
Schuwer Opleiding & Advies
Olaf Schuwer